

Gevaren van de Gereformeerde Theologie

9/18: Het gevaar van de Verbondstheologie

18-Delige zondagsschoolreeks: <http://www.verhoevenmarc.be/reformed.htm>

Bron: Middletown Bible Church, <http://www.middletownbiblechurch.org/doctrine/dangerso.htm>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatje en voetnoten door M.V.

Dezen van de gereformeerde traditie omarmen in het algemeen de Verbondstheologie. Dit theologische systeem evolueerde na de Reformatie. Het verklaart alle relaties tussen God en de mens, van het begin tot het eind, onder het Verbond van Werken, het Verbond van Genade, en (soms) het Verbond van Verlossing. (In contrast hiermee benadrukken dispensationalisten de verbonden die in de Bijbel genoemd worden, zoals het Abrahamitische Verbond, het Mozaïsche Verbond, het Davidische Verbond en het Nieuwe Verbond). Verbondstheologen leren dat de oudtestamentische Israëlieten en nieuwtestamentische gelovigen één volk zijn en dat de Kerk slechts een voortzetting en opvolger is van Israël. De Kerk wordt gewoonlijk beschouwd als dat ze alle heiligen van alle tijdperken omvat. Zij leren dat de Kerk, als opvolger van Israël, nu de oudtestamentische profetieën en beloften heeft geabsorbeerd en toegeëigend. Overeenkomstig hun denken worden de beloften die God aan Israël gaf, nu vervuld voor de Kerk of ze werden verbeurd verklaard wegens Israëls ongehoof (maar zie Jeremia 31:31-37). Dit theologische systeem staat in directe tegenstelling met het dispensationalisme dat een duidelijk en bijbels onderscheid maakt tussen Gods programma voor Israël en Gods programma voor de Kerk (Handelingen 15:13-18; Romeinen 11:25-26).

Zie voor verdere studie over het dispensationalisme:

Licht op de Dispensaties: <http://www.verhoevenmarc.be/dispensaties.htm> (zondagsschoolreeks)

Schema: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Bedelingen.pdf>

Schema + bespreking: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/EndTimesChart.pdf>

Bestudeer de Bijbel dispensationeel: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/dispensationalisme.pdf>

De uitstel van het Koninkrijk: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/uitstel-Koninkrijk.pdf>

De volgende accurate en nuttige verklaring werd geformuleerd door mannen van de New England Bible Conference en is getiteld: **“A Clarification Regarding Dispensationalism”** (vert.: Een verheldering met betrekking tot het dispensationalisme):

Wanneer Gods Woord, de Bijbel, genomen wordt op een consistente, letterlijke manier, dan zal dat resulteren in dispensationalisme. Dispensationalisme is het resultaat van een consistente letterlijke, normale interpretatie.

Een dispensatie (of bedeling) is een uniek stadium in de uitwerking van Gods programma in de tijd, waarbij sommige of alle mensen een gelovende respons moeten geven, verantwoordelijk als ze zijn om goede beheerders te zijn van de bijzondere openbaring die God heeft gegeven (Efeziërs 3:2, 9; Kolossensen 1:25; Exodus 34:27, 28; Galaten 3:10-12; 1 Timotheüs 1:4; Efeziërs 1:10; enz.).

Wij geloven dat om “het Woord van de Waarheid recht te snijden” het essentieel is dingen te onderscheiden die verschillen en bepaalde fundamentele bijbelse verschillen te erkennen, zoals het verschil tussen Gods programma voor Israël en Gods programma voor de Kerk (Handelingen 15:14-17; Romeinen 11:25-27), de tijdspanne van 1000 jaren tussen de twee opstandingen (Openbaring 20:4-6), het verschil tussen de verschillende oordelen die optreden op verschillende tijdstippen (2 Korinthiërs 5:10; Mattheüs 25:31-46; Openbaring 20:11-15), het verschil tus-

sen wet en genade (Johannes 1:17; Romeinen 6:14–15; 7:1–6) en het verschil tussen Christus' huidige zitten aan de rechterhand van de Vader als de grote Hogepriester, en Christus' toekomstige zitten op de herstelde Davidische troon als Israëls millenniaale Koning (Hebreeën 1:3; 10:12–13; Handelingen 15:16; Lukas 1:32).

Wij geloven dat de Kerk een onderscheiden lichaam van gelovigen is dat niet op aarde bestond in de oudtestamentische periode en dat niet het subject was van oudtestamentische profetie (Efeziërs 3:1-9; Kolossenzen 1:25-27). In overeenstemming met Gods programma en tijdstafel is de Kerk op aarde tussen de twee komsten van Christus, waarbij 1° de Kerk aanvangt na Daniëls 69ste jaarweek (op de dag van Pinksteren, Handelingen twee) en 2° de Kerk gecompleteerd wordt en haar bediening op aarde bij de Opname, net vóór de aanvang van Daniëls 70ste jaarweek (Daniël 9:24-27). Gedurende dit tijdsinterval bezoekt God de naties om een volk voor Zijn Naam aan te nemen (Handelingen 15:14–16; Efeziërs 3:1–11; Romeinen 11:25). Inderdaad, de Kerk is Gods uitgeroepen vergadering¹.

Wij geloven dat God Zijn verbonds- en koninkrijksbeloften letterlijk zal vervullen voor de natie Israël, net zoals de profeten voorzeiden (Genesis 12:2–3; 15:18–21; Deuteronomium 30:3–10; 2 Samuel 7:4–17; Jeremia 31:31–37; 33:15–26). Wij geloven dat de beloften van het Abrahamitische Verbond (Genesis 12,15, 17), het Landsverbond (Deuteronomium 30), het Davidische Verbond (2 Samuël 7) en het Nieuwe Verbond (Jeremia 31) onvoorwaardelijk gesloten werden met de natie Israël en dat het duizendjarige koninkrijk de letterlijke vervulling zal insluiten van deze verbondsbeloften aan etnisch Israël (Jeremia 31:31–37; 33:14–26; Ezechiël 36:25–28; 40–48; Romeinen 11:23–32). De kerk is niet het “nieuwe Israël” of het “geestelijke Israël”, maar veeleer een “nieuwe mens” gecreëerd uit twee groepen: geredde joden en geredde heidenen (Efeziërs 2:15; 1 Korinthiërs 10:32). De termen “Israël”, “Israëliet, en “Jood” worden in het Nieuwe Testament gebruikt om te verwijzen naar het etnische Israël.² De term “Israël” wordt gebruikt voor de natie of het volk als geheel, of het gelovige overblijfsel daarin. Deze term wordt niet gebruikt voor de Kerk in het algemeen of voor de heidengelovigen in het bijzonder. Geredde heidenen van de kerkbedeling zijn geestelijke zonen van Abraham, die de vader is van allen die geloven (Romeinen 4:12,16; Galaten 3:7, 26, 29), of zij nu joden of heidenen zijn; maar gelovige heidenen zijn geen Israëlieten (d.w.z., zij zijn geen zonen van Jakob). De Israëlieten worden zorgvuldig gedefinieerd door Paulus in Romeinen 9:4-5.

Wij geloven dat in elke dispensatie Gods onderscheiden programma wordt uitgewerkt ter wille van Zijn grote Naam, en dat er in elke dispensatie altijd personen werden gered door genade, door geloof (Efeziërs 2:8; Genesis 15:6; Hebreeën 11:4–7; Romeinen 4:1–8). Wij geloven dat de heerlijkheid van God het bepalende principe en algemene doel is voor Gods handelingen met mensen in elk tijdperk, en dat in elke dispensatie God Zichzelf manifesteert aan mensen en engelen zodat allen mochten bijdragen aan de lof van Zijn heerlijkheid (Efeziërs 1:6, 12, 14; 3:21; Romeinen 11:33–36; 16:27; Jesaja 43:7; 1 Timotheüs 1:17).

De profetie in Daniël 9:24-27 is een sleutel om de “ingelaste” natuur te begrijpen van onze huidige kerkbedeling. Israëls geschiedenis vanaf de herbouw van Jeruzalem tot aan de tweede komst is ingelijfd in de profetie van de 70 jaarweken van Daniël 9:24-27. We weten dat de Messias werd **uitgeroeid** (KJV: “cut off”; verwijzend naar Zijn gewelddadige dood) **na** de 69ste week, en we weten uit het boek Openbaring en andere Schriftpassages dat de 70ste week nog toekomst is en dat deze de finale zeven jaar vertegenwoordigt voordat de Messias wederkeert naar de aarde. Tussen de 69ste en de 70ste jaarweek is er een “inlassing” of “kloof” van nu al bijna 2000 jaren, in welke tijd God Zijn Kerk bouwt (Mattheüs 16:18) en “naar de heidenen omgezien heeft om voor Zijn Naam uit hen een volk aan te nemen” (Handelingen 15:14).

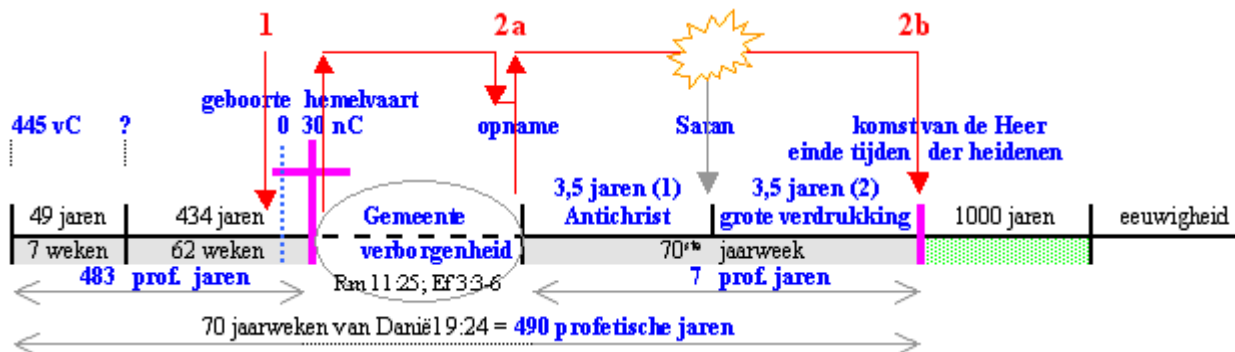
Het is erg significant dat deze profetie van de 70 jaarweken van Daniël die de geschiedenis van Gods volk detailleert - Zeventig weken zijn er bepaald over uw volk (Daniël 9:24) - niets te zeggen

---

¹ De Kerk is de *ekklesia*. Het Griekse woord *ekklèsia* (kerk, gemeente) is een samentrekking van *ek* (uit) en een derivaat van *kaleó* (roepen). De kerk is dus een vergadering van uitgeroepen.

² Zie “Het gebruik van de term Israël in het Nieuwe Testament”: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Israel-NT.pdf>.

heeft over een periode van de geschiedenis waarvan we weten dat ze nu al bijna 2000 jaren duurt.³ Wanneer deze opmerkelijke “kloof” wordt geïntegreerd in Daniël’s grote chronologische profetie, dan wordt de onderzoeker gedwongen om twee geschiedenissen te onderscheiden: 1) De gestelde geschiedenis van Israël, en 2) de niet gestelde geschiedenis van de Kerk of Gemeente (al bijna 2000 jaren). De twee programma’s harmoniseren perfect maar interfereren niet met elkaar, noch overlappen zij in de tijd. De kerkbedeling, in zijn geheel, valt in de tijdsperiode na de afsluiting van de 69ste jaarweek en vóór het begin van de 70ste jaarweek [zie schema hieronder].

Uit: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/70-jaarweken-Daniel.pdf> (zie begeleidende uitleg aldaar)

Vitale verschillen tussen Israël en de Kerk

Dispensationalisten worden onderscheiden van niet-dispensationalisten doordat zij de duidelijke bijbelse verschillen erkennen tussen Israël en de Kerk. De volgende verschillen, geïllustreerd in tabelvorm, zijn gebaseerd op de heldere leer van de Schrift en geïnterpreteerd in hun eenvoudige, normale, letterlijke betekenis. Bijvoorbeeld: niet-dispensationalisten worden met afschuw vervuld bij de gedachte dat er dierlijke offers zullen gebracht worden in het toekomstige Messiaanse Koninkrijk (Millennium), maar toch is dat hetgeen de oudtestamentische profeten voorzeggd hebben.

In deze tabel verwijst de term “Kerk” naar de ware Kerk die opgebouwd is uit wedergeboren gelovigen, en omvat niet louter *belijdende* christenen die geen leven uit God hebben (1 Johannes 5:12).

Vergelijking en Contrast tussen Israël en de Kerk	
Israël	De Kerk
Israël is een natie die uitverkoren is door God en gesteund door verbondsbeloften (Dt 7:6-9). Niet alle personen in deze uitverkoren natie zijn gered (Rm 9:6; 11:28).	De Kerk is een uitgeroepen vergadering van gelovigen die gedoopt werden tot het lichaam van Christus (1Ko 12:13). Elk lid van het lichaam is gered, alhoewel er menigten belijdende christenen zullen zijn die niet gered zijn (2Tm 2:19).
Het ontstaan van Israël is terug te voeren tot Abraham, Izaäk en Jakob (Jakob is de vader van de twaalf stammen).	De Kerk is terug te voeren tot de dag van Pinksteren (Hd 2) toen voor het eerst gelovigen in het lichaam van Christus gesteld werden.
In Gods programma voor Israël omvatten Zijn getuigen één natie (Js 43:10).	In Gods programma voor de Kerk omvatten Zijn getuigen alle naties (Hd 1:8).
Gods programma voor Israël was gecentreerd in Jeruzalem (Mt 23:37) en zal zich opnieuw centreren in Jeruzalem tijdens de Verdrukking (Mt 24:15-20) en tijdens het Millennium (Js 2:1-5).	Gods programma voor Zijn Kerk begon in Jeruzalem en breidde zich uit tot de hele aarde (Lk 24:47; Hd 1:8). De Kerk is geïdentificeerd met de opgestane Christus, niet met een aardse stad.
De hoop en verwachting van Israël was aards, gecentreerd in de oprichting van het Koninkrijk van de Messias, zoals voorzeggd door de profeten (Jr 23:5-8; Js 2:1-5; 11:1-16).	De hoop en verwachting van de Kerk is hemels, gecentreerd in de heerlijke verschijning van Christus om Zijn volk in de hemel op te nemen (Jh 14:1-3; Fp 3:20-21; Ko 3:1-4; 1Th 4:13-18).

³ De kerkbedeling was in het O.T. een “geheimenis” of “verborgenheid”: Rom. 11:25; Efez. 3:3-6; Kol. 1:24-27.

Gods doel en programma voor Israël is onthuld in de oudtestamentische geschriften.	Gods doel en programma voor de Kerk is niet onthuld in het Oude Testament, maar middels de nieuwtestamentische apostelen en profeten (Ef 3:5).
In Israëls geschiedenis, in de focus van Dn 9:24 (70 jaarweken of 490 jaren), waren er dierlijke offers. Dit tijdperk omvat de komende verdrukkingstijd (70 ^{ste} jaarweek). In het Millennium zijn er eveneens dierlijke offers (Ez 43:27).	In de geschiedenis van de Kerk zijn er geen dierlijke offers. Het offer van de Messias wordt herdacht door de tafel van de Heer.
In Israëls geschiedenis, in de focus van Dn 9:24 (490 jaren, de Verdrukking inbegrepen), is er een tempel in Jeruzalem. En ook zo in het Millennium (Ez hoofdstukken 40-48).	Tijdens de kerkbedeling is er na 70 nC. geen tempel meer in Jeruzalem. In dit tijdperk manifesteert God Zijn heerlijkheid in Zijn gelovigen, zowel individueel als collectief, en vormt hen als Zijn tempel (1 Ko 3:16; 6:19-20; Ef 2:21-22). Dit wordt volbracht door de inwonende bediening van de Heilige Geest.
Israëls geschiedenis, in de focus van Dn 9:24 (490 jaren) omvat een priesterschap, beperkt tot de zonen van Aäron, en sloot de meeste Israëlieten daarvan uit. Hetzelfde zo in het Millennium (Ez 40:46; 43:19; 44:15).	Tijdens de kerkbedeling is elke ware gelovige een priester en in staat geestelijke offers te brengen voor de Heer (Hb 13:15; 1Pt 2:9; Op 1:6). Israël <i>had</i> een priesterschap, de Kerk <i>is</i> een priesterschap.
Israëls geschiedenis, in de focus van Dn 9:24 zal eindigen met de komst van de Messias op aarde om Zijn koninkrijksregering in te stellen.	De geschiedenis van de Kerk zal eindigen bij de Opname van de Kerk, wanneer de volheid van de naties is ingegaan (1Th 4:13-18; Rm 11:25).
Tijdens Israëls geschiedenis (de 490 jaren van Dn 9:24, Verdrukking inbegrepen) is de etnische opmaak van de wereld tweeledig: Joden en Heidenen. Deze opdeling zal ook voorkomen in het Millennium, in natuurlijke lichamen.	Tijdens de kerkbedeling, van Pinksteren tot de Opname, is de etnische opmaak van de wereld drieledig: Joden, heidenen en de Kerk (1Ko 10:32). De Kerk bestaat hier uit geredde Joden en Heidenen in één Lichaam (Ef 2:15; 3:6).
Tijdens Israëls geschiedenis, van de Sinai tot het Millennium (exclusief de kerkbedeling), wordt Israëls rol in de wereld gekarakteriseerd door VOORRANG (d.w.z. zij hebben een leidende rol als Gods uitverkoren volk) - zie Dt 4:6-8; Js 43:10; Mt 10:5-6; Zc 8:23.	Tijdens de kerkbedeling, wordt Israëls rol in de wereld gekarakteriseerd door GELIJKHEID - Jood en Heiden samen in één verenigd lichaam om getuigenis te geven van een opgestane Christus (Ko 3:11; Gl 3:28).
Mannelijke Joden werden besneden als een teken van het Abrahamitisch Verbond. Gelovige Joden waren ook besneden in het hart (Jr 4:4).	Gelovigen in dit tijdperk genieten interne besnijdenis, geen werk door mensenhanden (Ko 2:11; Fp 3:3). Geen fysieke besnijdenis meer nodig.
Israël onder de Wet van Mozes als levensregel.	De Kerk staat onder de regel van de “nieuwe schepping” (Gl 6:15-16). Zie HIER verder.
Joden zijn fysieke kinderen van Abraham. De ongelovigen van hen zijn geestelijke kinderen van de duivel (Jh 8:37-44).	Elke gelovige in Christus (oorspr. Jood of Heiden) is een geestelijk kind van Abraham en van God (Rm 4:11-12; Gl 3:26-29). Dit betekent niet dat de gelovigen van de Kerk, Israëlieten zijn.
Israël moest de Sabbatdag houden (Ex 20:8). De Sabbat zal ook gehouden worden in de Verdrukking (Mt 24:20) en het Millennium (Ez 46:1-3).	De Kerk moet ijverig zijn en alles doen om in Gods rust te staan (Hb 4:9-11). Dit is een dagelijkse taak.
Lidmaatschap tot de Joodse natie was door geboorte, of door proseliet te worden (bekeerling tot het Judaïsme).	Lidmaatschap tot de Kerk is door bekering en nieuwe geboorte, afgesloten door de doop (1Ko 12:13).

Gelovige Joden, vóór Pinksteren, en gelovige Joden tijdens de Verdrukking, en gelovige Joden tijdens het Millennium zijn geen leden van het Lichaam van Christus.	Gelovigen uit de Joden en Heidenen, sinds Pinksteren tot aan de Opname, zijn leden van het Lichaam van Christus.
Israëls plaats van aanbidding was gecentreerd in Jeruzalem (Dn 6:10; Jh 4:20) en dat zal ook zo zijn in de Verdrukking (Dn 9:27) en in het Millennium (Js 2:1-5).	De plaats van aanbidding voor de Kerk is “waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam” (Mt 18:20; Jh 4:21-24). Christus is temidden van de kerken (Op 1:13, 20).
Israël wordt vergeleken met de Vrouw van Jahweh; dikwijls een ontrouwe vrouw (Hosea).	De Kerk is de geliefde Bruid van Christus (2Ko 11:2; Op 19:7-8) om op een dag voor Zich te plaatsen, zonder smet of rimpel, maar heilig en onberispelijk (Ef 5:27).

Deze tabel verscheen eerder hier : <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Israel-Kerk2.pdf>

Zie verder over de Verbondstheologie:

<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Israel-NT.pdf>

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm